

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5T/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618010291
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Richard Klimek PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7618010291.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves samosudkyňou JUDr. Evou Herichovou na hlavnom pojednávaní konanom dňa 30.9.2020 takto

rozhodol:

Obžalovaná:

X. V., J.. XX.X.XXXX I. X., Y. G. N. K., Š. XX/X, Y..Č.. N. Z. XX, N. K.

Podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku oslobodzuje obžalovanú spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves č. 2Pv 115/18/8810-3 zo dňa 26.4.2018 pre skutok, že :

-v období od mája 2017 až doposiaľ v Spišskom Podhradí okres Levoča a inde, ako matka mal. V. V. J.. X.XX.XXXX bytom u otca, neprispievala na jeho výživu i keď jej táto povinnosť vyplýva z § 62 Zákona o rodine a podľa rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 5P 159/2015 zo dňa 19.7.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.7.2016, je povinná prispievať na výživu maloletého sumou 30 % zo životného minima na nepnoleté dieťa mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, k rukám otca Miroslava Rovdera, bytom Spišské Podhradie, Štúrova 12/3, okres Levoča, čím jej za uvedené obdobie / do podania obžaloby/ vznikol dlh na výživnom vo výške 300,14 €, hoci nebola vedená ako uchádzač o zamestnanie a nepoberala ani dávky pomoci v hmotnej núdzi,

kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona,

pretože skutok nie je trestným činom.

odôvodnenie:

Súd vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní zistil nasledujúci skutkový stav:

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní sa v zmysle § 257 Tr. por. nevyjadrila. Vypovedala, že výživné platila tak, že zo začiatku dávala 30 € teraz jej to nevychádza, pričom v období od mája 2017 už neplatí. Jej pomery sú také, že má v starostlivosti ešte jednu dcéru Nelu, ktorá sa narodila 25.5.2015 a toho času očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa. Od mesiaca máj 2017 žije sama, predtým bývala s priateľom. Od roku 2015 poberala len materský príspevok, ktorý jej v mesiaci máj 2018 skončil a poberala ho vo výške 238 €. Po skončení materského príspevku bola sa zaevidovať na úrade, zatiaľ jej neboli nič priznané. Býva u svojich rodičov, kde platí na stravu a pre dieťa mala náklady mesačne asi 100 € a to na oblečenie, mlieko a plienky. Po zrušení veci Krajským, súdom Košice obžalovaná uviedla, že má vedomosť o tom, že dostala jednu pokutu ako vodič pre prekročenie rýchlosti vo výške 150 €, ktorú zaplatila a o ostatných pokutách nemá vedomosť. Osobné motorové vozidlo Octavia mala ešte zo spolužitia s otcom dieťaťa, ktorý jej ho dal ako vyplatenie jej podielu a toto vozidlo predala za 5000 € a potom si kúpila vozidlo

Fabia za 1.100 €, ktoré tiež niekedy v roku 2018 predala za 400 €. Na ďalšom, hlavnom pojednávaní uviedla, že poberala rodičovský príspevok do mesiaca máj 2018 na dieťa ktoré nadobudlo vek 3 rokov, potom za mesiac sa jej narodilo ďalšie dieťa, takže odvtedy poberá materský príspevok predtým vo výške 214 € a od roku 2019 v sume 220 €. Býva u svojich rodičov, začo im platí 50 € mesačne a toho času je doma s tretím dieťaťom, na ktoré otec dieťaťa neplatí, pretože otcovstvo neuznal a ona žiaden iný príjem nemá. Teda stará sa o tri maloleté deti vo veku 5, 2 roky a G., ktorý sa narodil v mesiaci október 2019 v Anglicku. Najstaršie dieťa navštevuje materskú školu, kde platí poplatok 38 €. Poberá rodičovský príspevok vo výške 270 €, okrem toho prídavky na deti vo výške 49 €. V roku 2019 bola s maloletými deťmi v Anglicku, bývala s bratom, nikde nepracovala, pretože už bola tehotná, pričom keď odchádzala do Anglicka, nevedela ešte že je tehotná a vrátila sa v mesiaci máj 2020. So synom V. sa stretla asi dvakrát a vtedy mu dala po 50 € a vie o ňom, že navštevuje školu a učí sa za elektrikára a býva s jeho otcom. Ona nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok.

Svedok S. V. vypovedal, že obžalovaná neprispievala na výživu maloletého V., ktorý je v jeho starostlivosti, on náhradné výživné z úradu nepoberal. Maloletý má 15 rokov končí základnú školu a všetky jeho výdavky hradí on. On sám nie je zamestnaný pracuje len brigádnicky, čím zarobí cca 300-400 €. Má priateľku s ktorou žije 2 roky a táto má tiež v starostlivosti svoje dieťa. Neplatením výživného zo strany obžalovanej doposiaľ vznikol nedoplatok podľa neho 440-450 €.

Svedok V. V. syn obžalovanej na hlavnom pojednávaní vypovedal, že navštevuje Strednú školu drevársku v treťom ročníku, žije s otcom a nepoberá žiadne štipendium. Venuje sa futbalu v rámci školy, hrá aj za Spišské Podhradie, takže má náklady na kopačky a s hraním futbalu súvisiace veci. Jemu mama neprispela žiadnym výživným, resp. nepamätá si, či mu mama dala ňou uvádzané peniaze. Poberá náhradné výživné od štátu.

Z listinných dôkazov vyplýva nasledovné:

-rozsudkom OS Spišská Nová Ves sp.zn. 5P 159/2015 bolo v rámci rozvodu manželstva účastníkov bola schválená dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k mal. V. J.. X.XX.XXXX. Maloletý bol zverený do starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na jeho výživu mesačne 30 € zo sumy životného minima. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 27.7.2016,

-z kópie rodného listu vyplýva, že V. V. N. J. X.XX.XXXX s údajmi - otec S. V. a matka X. V.,

-zo správy ÚPSaR Poprad vyplýva, že S. V. nepoberal a nepoberá pomoc v hmotnej núdzi,

-zo správy ÚPSVaR Poprad k X. V. vyplýva, že táto bola v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.1.2012 do 24.5.2015, kedy bola vyradené z dôvodu narodenia dieťaťa a nepoberá pomoc v hmotnej núdzi.

-z potvrdenia ÚPSVaR Poprad zo dňa 5.3.2018 vyplýva, že X. V. poberala rodičovský príspevok pri starostlivosti o dieťa J. V. J.. XX.X.XXXX a to do 31.5.2018,

- potvrdenie ÚPSVaR Poprad o poberaní rodičovského príspevku od 1.5.2015 do 31.5.2018 vo výške 214,70 €.

-správa ÚPSVaR Poprad zo dňa 13.6.2019 o poberaní rodičovského príspevku od 1.7.2018 v sume 220,70 € mesačne a prídavku na 2 deti v sume 48,68 €, od mesiaca február 2020 vo výške 49.90 €,

-správa Sociálnej poisťovne uvádza, že X. V. v období od 1.5.2017 nie je evidovaná ako zamestnanec, samostatne zárobkovo činná osoba, ani ako dobrovoľne poistená osoba. Nepoberala dávky v nezamestnanosti, nemocenské dávky, ani žiaden druh dôchodku.

- evidenčná karta X. V. ako vodiča eviduje záznamy o uložení blokových pokút zo dňa 18.10.2017 vo výške 50 €, dna 28.9.2017 vo výške 50 €, 20.7.2017 150 €, 18.7.2017 50 € a 28.5.2017 vo výške 10 €,

-správa KR PZ Košice o nezaplatení pokuty z 18.10.2017, postúpená na I. konsolidačnú spol s.r.o. a do konca mája 2019 nebola uhradená,

-správa OR PZ Spišská Nová Ves o nezaplatení pokuty z 28.9.2017,

-správa OO PZ Spišské Podhradie o zaplatení pokuty zo dňa 18.7.2017 a z 28.5.2017 na mieste,

-správa OR PZ Poprad, ODI - zoznam vozidiel evidovaných na X. V. a to Škoda Octavia do 4.1.2017 a Škoda Fabia do 28.3.2018.

Okresný súd Spišská Nová Ves rozhodol vo veci prvýkrát dňa 29.6.2018 tak, že obžalovanú podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodil spod obžaloby z dôvodu, že u obžalovanej nastal stav hmotnej núdze a preto pokiaľ neprispievala na výživu syna V., nemožno jej konanie posúdiť ako trestnú činnosť. Krajský súd Košice v dôsledku podaného odvolania prokurátorom zrušil uznesením sp. zn. 4To/84/2018 napadnutý rozsudok a vec vrátil tunajšiemu súdu na nové rozhodnutie s odôvodnením, že došlo k porušeniu procesných predpisov, ktoré majú za následok nepresvedčivosť výrokov rozsudku, ktoré zdôvodnil tým, že úlohou súdu bude vysporiadať sa s odvolacími námietkami prokurátora, či obžalovaná v žalovanom období bola schopná zaplatiť výživné pre mal. V., keďže podľa prokurátora v priebehu kalendárneho roku 2017 mala byť v 11 prípadoch postihnutá pre priestupky na úseku cestnej premávky blokovými pokutami v celkovej výške 390 €, pričom táto suma zaplatených pokút prevyšuje celkovú výšku podližnosti na výživnom voči maloletému V. V.. Záverom dodal, že pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Súd na základe tých istých dôkazov obsiahnutých v spisovom materiály zadovážených do prvého rozhodnutia súdu a jeho doplnením o skutočnosti, či obžalovaná zaplatila pokuty uložené jej ako vodičke motorového vozidla a v akej výške. Z takto doplneného dokazovania k dôvodom uvádzaným Krajským súdom a prokurátorom v odvolaní súd dodáva, že obžalovanej boli za žalované obdobie, teda od mesiaca máj 2017 do októbra 2017 uložené pokuty v piatich prípadoch spolu vo výške 310 €, z ktorých podľa zistení súdom z citovaných správ polície, zaplatila dve pokuty vo výške 50 € a 10 €. Obžalovaná za celé obdobie doposiaľ neuhradila na výživnom pre mal. V. žiadnu sumu a aj bez ohľadu nato, že zaplatila pokuty spolu vo výške 60 €, jej konanie súvisiace s neplnením si vyživovacej povinnosti, nie je trestným. Z ďalších odcitovaných dôkazov zistených zo správ Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Poprad vyplýva, že obžalovaná poberala od mesiaca máj 2017 doposiaľ nepretržite materský a rodičovský príspevok vo výške od 213,20 € do 270 € aktuálne, k tomu prídavky na deti v roku 2017 na jedno, v roku 2018 na dve a toho času má v starostlivosti tri maloleté deti vo veku 11 mesiacov, 2 rokov a 5 rokov a poberať prídavky na dve deti po 23,68 € /za najmladšie nie, pretože sa narodilo v zahraničí a nemá vybavené k tomu príslušné doklady/. V zmysle § 62 Zák. o rodine vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť a obidvaja rodičia prispievajú na ich výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Na schopnosti a možnosti povinného sa prihladne aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu zamestnania alebo nejakého majetkového prospechu. U obžalovanej k takejto skutočnosti nedošlo, pretože to, že sa ako matka ďalších troch detí starala o ich výchovu a výživu, pričom počas celého obdobia kedy sa jej kladie za vinu obžalobou, že neplnila vyživovaciu povinnosť, nebolo to v jej možnostiach a schopnostiach, aby zo súm, ktoré poberala ako rodičovský príspevok, mohla prispievať na výživu aj mal. V. V.. Obžalovaná sa tak dostala do stavu hmotnej núdze, pretože nedosahovala s osobami, ktoré sú v jej starostlivosti výšku stanoveného životného minima. Za uvedené obdobie a to v roku 2017 obžalovaná poberala rodičovský príspevok vo výške 213,20 €, v roku 2018 214,70 €, v roku 2019 220,70 €, ako aj v roku 2020. Obžalovaná tak nedosahovala príjem určený v zmysle zákona č. 601/2003 o životnom minime podľa § 2 zák., ktorý stanovuje životné minimum fyzickej osoby ako aj nezaopatrených detí, ktoré sú upravované opatrením MPSVaR a ktoré stanovujú jednotlivé čiastky pre životné minimum. Podľa § 1 citovaného zákona tento ustanovuje životné minimum ako spoločensky uznanú minimálnu hranicu príjmov fyzickej osoby pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze. Podľa zákona č. 599/2003 Z.z. § 2 hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť ale zvýšiť vlastným pričinením. Takto určené sumy pre výpočet životného minima predstavovali v roku 2017 čiastku 198,09 € na jednu osobu a 90,42 € na jedno nezaopatrené dieťa o ktoré sa takáto osoba starala, teda spolu 288,42 €, v roku 2018 to činilo 290,34 € a od narodenia druhého dieťaťa u obžalovanej spolu 392,29 €, v roku 2019 bola výška životného minima 392,29 €, od mesiaca júl 402,12 € a pre rok 2020 sumou 509,07 /na obžalovanú a tri maloleté deti/.

Obžalovanej nemožno vyčítať, že si mala zabezpečovať svoje potreby aj iným spôsobom, pretože ako matka maloletých detí o ktoré sa starala počas celého obdobia doposiaľ vo veku jednotlivých detí vždy do ich 3. roku veku, jej takáto povinnosť nevznikla, nemohla poberať ani dávku v hmotnej núdzi, keďže poberala materský a neskôr rodičovský príspevok a za situácie jej starostlivosti o deti vo veku do 3 rokov, nemala povinnosť sa zaevidovať ani ako uchádzača o zamestnanie. Pokiaľ obžalovaná za takejto finančnej situácie z uvedených súm dobrovoľne nezasielala výživné, nemohla sa dopustiť trestného činu zanedbania povinnej výživy, pretože táto suma je nevyhnutná na zabezpečenie jej výživy, jej rodiny a ostatných základných potrieb a úhradu nevyhnutných nákladov na domácnosť, /uvedené konštatovanie vyplýva napr. aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 8 z 15/1992 zo dňa 11.6.1992/. Vychádzajúc z takto uvedených konštatovaní a zistení súd na záver uvádza, že skutok nie je trestným činom a preto obžalovanú v zmysle § 285 písm. b/ Tr. poriadku oslobodil.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 /pätnásť dní/ od jeho oznámenia. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť.